

HOOGGEERZAME HEEREN DIRECTEUREN ONZER VEREENIGING,
 HOOGACHTBARE HEEREN CURATOREN DEZER HOOGESCHOOL,
 HOOGGELEERDE HEEREN HOOGLEERAREN,
 ZEERGELEERDE HEEREN DOCTOREN IN ONDERSCHIEDENE
 WETENSCHAPPEN,
 WELEERWAARDE HEEREN BEDIENTAREN DES WOORDS,
 WELEDELE HEEREN STUDENTEN,
 EN VOORTS GIJ ALLEN, DIE VAN WAT NAAM OF RANG OOK
 HERWAARTS OPKWAAMT, OM DEZE PLECHTIGHEID MET UWE
 TEGENWOORDIGHEID TE VEREEREN,
 ZEER GEACHTE EN ZEER GEWENSCHTE TOEHOORDERS,

De Hollandsche philologie staat, of wilt Ge liever, stond van haren eersten aanvang af in het teeken der kritiek. ¹⁾ Wie hare geschiedenis, niet slechts gedurende het laatste honderdtal jaren, maar ook daarvóór, min of meer nauwkeurig nagaat, zal spoedig bevinden, dat bijna zonder uitzondering bij de Nederlandsche philologen kritiek schering en inslag geweest is. Van SCALIGER af tot COBET en zijne leerlingen toe, was de kritiek het gebied waarop onze klassieke geleerden hun sporen verdiend, en op andere landen, met name op Duitschland, een niet geringen invloed uitgeoefend hebben.

Deze voorliefde voor kritiek is niet het uitsluitend kenmerk van ééne periode of ééne richting in de Nederlandsche philologie: neen, wat de oude en de nieuwere school ook onderscheide, bij beide vindt men — om BURSIAAN'S woorden te gebruiken — dezelfde „entschiedene Vorliebe für die formale Seite der philologischen Studien, insbesondere für die Textkritik.” ²⁾

Zoowel SCALIGER'S Coniectanea in Varronis de Lingua Latina, ³⁾ als de Novae Lectiones, en Variae Lectiones van COBET, den vir κριτικώτατος, getuigen van deze neiging; en ook heden ten dage